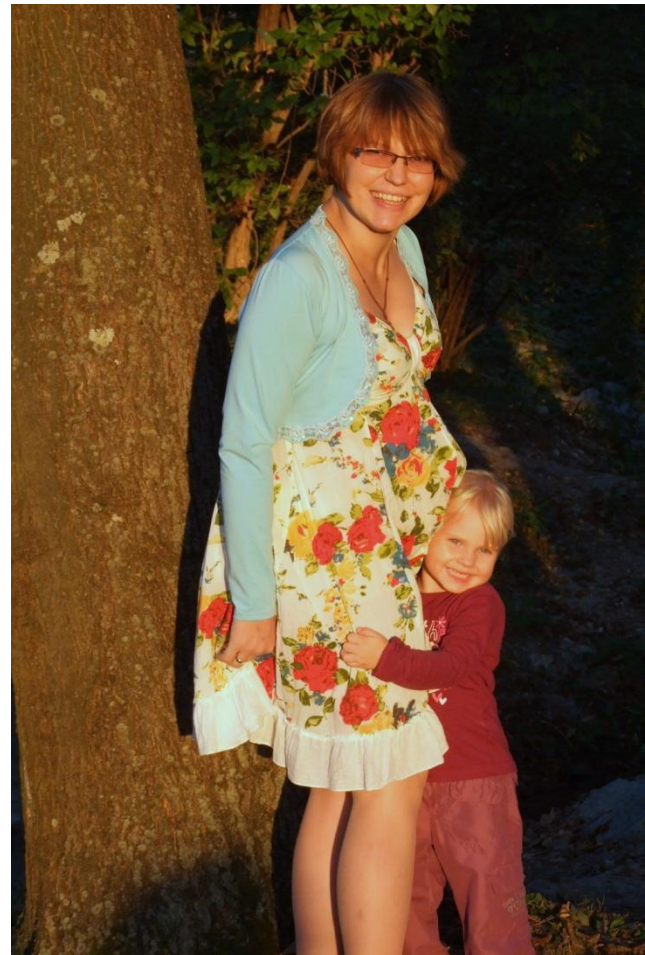

Kształtowanie postaw afirmacji i miłości wobec dziecka w wieku prenatalnym

Zofia Kończewska-Murdzek
zofia.murdzek@op.pl

Wprowadzenie teoretyczne

Czynniki kształtujące postawę człowieka:

1. Wewnętrzne:

- uwarunkowania genetyczne
- aktywność własna.

2. Zewnętrzne:

czynniki środowiska nieosobowego

- *przyrodnicze*
- *kulturowe*

czynniki środowiska osobowego

- *bezpośrednie: rodzina i szkoła*
- *pośrednie: środki masowego przekazu.*

*Jednym z nich jest **FILM**.*

Badania pod kierunkiem prof. **Marii Braun-Gałkowskiej** (KUL)

przeprowadzono wśród **100 - osobowej grupy studentów początkowych lat studiów** dwóch rzeszowskich uczelni (Politechniki i Wyższej Szkoły Pedagogicznej), w latach 1986-1988.

Do analizy wzięto **wyniki testów 94 osób, 44 K i 50 M**

Badania własne

Założenie: postawa wobec dziecka w łonie matki kształtowana jest w dwojaki sposób, poprzez:

1. Informacje filmowe i słowne o przerywaniu ciąży - *mówienie negatywne*.
2. Informacje filmowe i słowne przedstawiające rozwój dziecka w prenatalnym okresie jego życia – *mówienie pozytywne*.

Hipoteza badawcza:

1. *Mówienie pozytywne*

kształtuje i wzmacnia pozytywną postawę wobec dziecka w łonie matki.

2. *Mówienie negatywne*

nie kształtuje i nie wzmacnia (w oczekiwany sposób) pozytywnej postawy wobec dziecka w wieku prenatalnym.

Metody

Przed rozpoczęciem i po zakończeniu każdej sytuacji edukacyjnej osoby w niej uczestniczące zostały przebadane tą samą baterią testów:

1. **Testem Rysunku Rodziny** (w autoryzowanej wersji Marii Braun- Gałkowskiej, z instrukcją „Narysuj mi rodzinę”).
2. Testem skojarzeniowym **Z-P-R**.
3. Badani napisali krótką **wypowiedź** na temat dziecka w wieku prenatalnym.

Pierwszy eksperyment dydaktyczny

Dużej grupie losowo dobranej liczącej

40 osób 14 K i 26 M

wyświetlono film dokumentalny Kurta Semm'a

o aborcji pod tytułem: *Ausräumung*

einer schwangerschaft (**Usunięcie ciąży**) i

podano informacje o szkodliwości aborcji,

w **dużej sali**

Po obejrzeniu filmu o aborcji nastąpił

wzrost niepokoju 92,5% badanych

(puste przestrzenie, brak tła, rysunki mało barwne, wykonane jedną kredką szarą lub czarną o bladej, mało intensywnej barwie)

Wzrost agresji 61,5 % badanych

(rysunki wykonane bez rozmachu i bez wykorzystania całej przestrzeni, z mocnym naciskiem kredki, najczęściej czarnej)

Pogorszenie pozycji dziecka w rodzinie 72,5 %

(brak dzieci lub rodzice oddaleni od dzieci, które narysowane są schematycznie, bez oczu, bez ust, bez ciała)

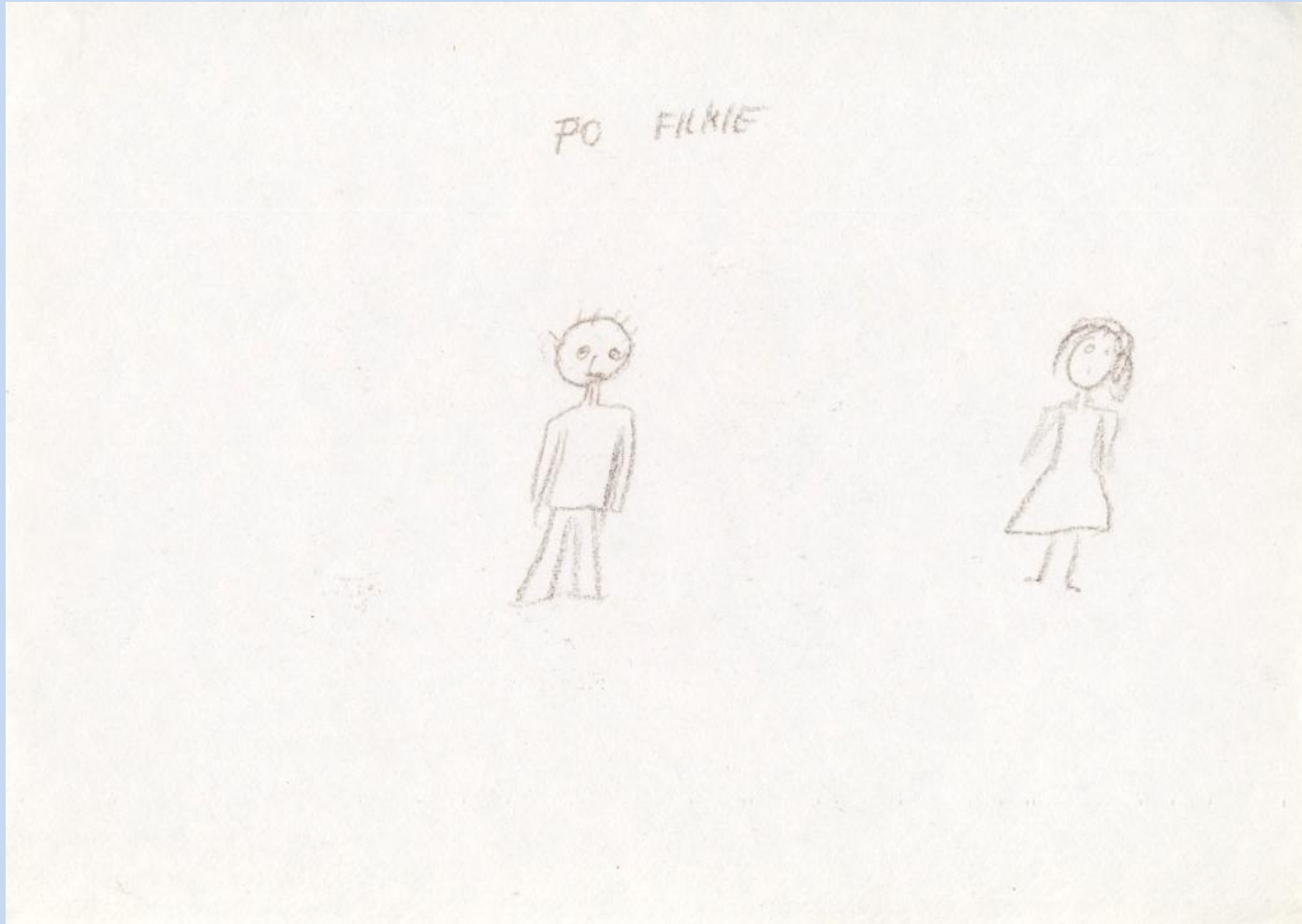
Pogorszenie więzi i komunikacji w rodzinie 87 %

(brak współdziałania, oddaleni, przedzieleni przedmiotem)

Przed filmem o aborcji

Po filmie o aborcji

Wyniki Testu Z-P-R

Po filmie o aborcji dziecko poczęte kojarzy się
badanym z:

zamordowanym misiem,

zabitym bocianem,

cebulą, którą można posiekać,

krokusem, który ginie.

Wydaje się, że lepiej by było, aby takie
skojarzenia nigdy nie powstały w umysłach
osób badanych.

Wypowiedzi badanych na temat dziecka w łonie matki

Po filmie o aborcji:

***Dziecko poczęte jest człowiekiem i nie wolno
go zabijać***

Wymaga pomocy ojca i całego otoczenia

Jest kruche, bezbronne, samotne

Wrażliwe na ból

Potrzebuje dobroci i miłości

Drugi eksperyment dydaktyczny

26 osobom **14 K i 12 M**

wyświetlono film **Claud'a Edelmanna'a** *The first days of life* (*Pierwsze dni życia*), przedstawiający rozwój dziecka w łonie matki, zakończony naturalistycznymi scenami z porodu oraz podano informacje o rozwoju psychofizycznym dziecka w okresie prenatalnym i porodzie, w **dużej sali**.

Przed filmem o rozwoju dziecka

Po filmie o rozwoju dziecka ze scenami z porodu

Wyniki badań

Po filmie o **rozwoju dziecka z dosłownymi scenami z porodu**

utrzymuje się **niepokój**, ale w mniejszym procencie

pogorszenie więzi i komunikacji w rodzinie.

Po filmie o **rozwoju dziecka bez realistycznych scen z porodu**

brak dominacji niekorzystnych wskaźników.

dzieci w rodzinie mają lepszą pozycję

40% badanych

korzystniejsza więź i komunikacja w rodzinie

30 % badanych

Trzeci eksperyment dydaktyczny

28 osobom 16 K i 12 M,

w trzech mniejszych grupach

wyświetlono badanym, ten sam film o rozwoju dziecka **Claud'a Edelmann'a** *The first days of life*

Pierwsze dni życia,

przedstawiającego rozwój dziecka od poczęcia do narodzin, ale bez scen z fizjologii porodu oraz podano informacje o porodzie i rozwoju psychofizycznym dziecka w okresie prenatalnym,

w małej sali o pogodnym wystroju

Przed filmem o rozwoju dziecka

Po filmie o rozwoju dziecka

Wyniki Testu Z-P-R

Po filmie o rozwoju dziecka (bez scen z fizjologii porodu) dziecko poczęte kojarzyło się badanym z:

króliczkiem, bo delikatny

radosnym skowronkiem

różyczką, bo w miarę rozwoju pięknieje

kwitnącą jabłonią

Skojarzenia są przyjemne i pozytywne

Wypowiedzi badanych na temat dziecka w łonie matki

Po filmie o rozwoju dziecka (bez scen z fizjologii
porodu):

***Dziecko poczęte jest radością rodziców
i ukoronowaniem ich miłości.***

***Jest cenne, kruche, niewinne, ufne i
przyjemne.***

Wymaga troski i opieki.

Tabela 1. Porównanie liczebności wskaźników uzyskanych w rysunkach trzech grup badawczych (z trzech sytuacji dydaktycznych)

Wskaźniki testu rysunkowego rodziny L. Corman w autoryzowanej wersji M. Braun-Galkowskiej		Rodzaj sytuacji dydaktycznej					
		Pierwsza grupa badawcza (pierwsza sytuacja dydaktyczna)		Druga grupa badawcza(druga sytuacja dydaktyczna)		Trzecia grupa badawcza (trzecia sytuacja dydaktyczna)	
		Wyniki po obejrzeniu filmu o przerywaniu ciąży		Wyniki po obejrzeniu filmu o rozwoju dziecka ze scenami z porodu		Wyniki po obejrzeniu filmu o rozwoju dziecka bez scen z fizjologii porodu	
		N	%	N	%	N	%
Niepokój na rysunku	Wzrost	37	92,5	16	61,5	7	25
	Bez zmian	2	5	9	34,6	10	35,7
	Spadek	1	2,5	1	3,8	11	39,3
Agresja na rysunku	Wzrost	25	62,5	1	3,8	2	7,1
	Bez zmian	12	30	16	61,5	15	53,6
	Spadek	3	7,5	9	34,6	11	39,3
Pozycja dziecka w rodzinie na rysunku	Lepsza	4	10	7	26,9	11	39,3
	Bez zmian	7	17,5	15	57,7	16	57,1
	Gorsza	29	72,5	4	15,4	1	3,6
Liczba dzieci w rodzinie na rysunku	Większa	5	12,5	2	7,7	4	14,3
	Bez zmian	19	47,5	17	65,3	15	53,6
	Mniejsza	16	40	7	27	9	32,1
	Po filmie brak dzieci	11	s	1	3,8	0	0
Więź małżeńska i komunikacja w rodzinie na rysunku	Lepsza	1	2,5	3	11,5	9	32,2
	Bez zmian	4	10	3	11,5	5	17,8

Tabela 2. Zestawienie istotnych statystycznie różnic w zakresie poszczególnych wskaźników w rysunkowym teście rodziny między pierwszą grupą badawczą, a drugą.

Wskaźnik rysunku rodziny	Grupa pierwsza Pierwsza sytuacja dydaktyczna		Grupa druga Druga sytuacja dydaktyczna		χ^2	p
	N	%	N	%		
Niepokój projekcyjny na rysunku	37	92,5	16	61,5	9,555	0,003
Agresja projekcyjna na rysunku	25	62,5	1	3,8	22,706	0,001
Gorsza Pozycja dziecka w rodzinie na rysunku	29	72,5	4	15,4	20,562	0,001
Mniejsza liczba dzieci na rysunku.	27	67,5	8	30,8	8,535	0,005
Gorsza komunikacja w rodzinie na rysunku	35	87,5	20	77	1,269	0,319

Tabela 3. Zestawienie istotnych statystycznie różnic w zakresie poszczególnych wskaźników w rysunkowym teście rodziny, między pierwszą grupą badawczą, a trzecią grupą badawczą

Wskaźnik rysunku rodziny	Grupa pierwsza Pierwsza sytuacja dydaktyczna		Grupa trzecia Trzecia sytuacja dydaktyczna		χ^2	p
	N	%	N	%		
Niepokój projekcyjny na rysunku	37	92,5	7	25	32,860	0,001
Agresja projekcyjna na rysunku	25	62,5	2	7,1	21,083	0,001
Gorsza pozycja dziecka w rodzinie na rysunku	29	72,5	1	3,6	31,741	0,001
Mniejsza liczba dzieci w rodzinie na rysunku	27	67,5	9	32,1	8,265	0,006
Gorsza komunikacja i więź w rodzinie	35	87,5	14	50	11,504	0,001

Wnioski

Przed oddziaływaniem edukacyjnym zdecydowana większość osób przejawiała pozytywną postawę wobec dziecka w łonie matki (efekt normalnej wrażliwości i potrzeb wpisanych w naturę ludzką).

„Primum non nocere”

Pozytywne mówienie

**o dziecku poczętym,
poprzez informacje
filmowe i słowne,
wzmacnia pozytywną
postawę wobec niego,
koncentruje uwagę na
dziecku w wieku
prenatalnym
i warunkach jego
rozwoju.**

Negatywne mówienie

o dziecku w łonie matki, poprzez informacje filmowe i słowne o aborcji, koncentruje uwagę badanych przede wszystkim na przerywaniu ciąży, czyli na zabójstwie najbardziej niewinnego człowieka, co wywołuje bardzo negatywne emocje niepokoju, lęku, agresji i wrogości. Czy można pomagać czując wrogość?

- **Pokazanie na filmie rozczłonkowanego ciała dziecka, wywołuje - odruchową reakcję obronną (osoba oglądająca film o aborcji podświadomie nie chce mieć z tą sytuacją nic wspólnego).**
- **Zgodnie z zasadą generalizacji emocji, niepokój, lek i agresja, mogą obejmować nie tylko sprawców przemocy, ale i samo dziecko.**

- **„Ślady wcześniejszych doświadczeń („pamięć utajona”) wpływają na zachowanie nawet wtedy, gdy doświadczenia te nie są uświadamiane i nie są pamiętane” (Braun-Gałkowska, Oddziaływania obrazów przemocy na psychikę).**
- **Podświadome skojarzenie dziecka poczętego z lękiem i niepokojem może być przyczyną postawy obronnej wobec niego.**

**Czy można bronić życia poprzez
ukazywanie śmierci?**

**Metoda wstrząsów w wychowaniu, nie
tylko nie spełnia swej roli, ale (choć w
sposób niezamierzony)- może stać się
formą specyficznego przemocy
psychicznej.**

Wydaje się, że film o aborcji należy pokazywać tym, których w żaden inny sposób nie można od niej odwieść oraz tym, którym się wydaje, że aborcja nie jest aż takim złem, jakim jest naprawdę i tak wielkim problemem (dla wszystkich uwikłanych w nią osób)- jakim jest w rzeczywistości.

**Świętość życia to coś więcej niż
niezabijanie.**

**Dziecko poczęte – istota powstała z połączenia
dwóch ludzkich komórek rozrodczych-
rozwijająca się zgodnie z kodem otrzymanym
od dwóch osób, cały czas jest człowiekiem.**

**Tym samym ma prawo do życia tak jak każdy
inny człowiek.**

Dziecko w łonie matki

**Informacje o dziecku
w łonie matki
należy przekazywać
spokojnie i taktownie.**

**Zgodnie z prawem
pierwszych połączeń.**

**Uwzględniając moc
skojarzeń.**

Małej grupie słuchaczy,
w małej sali
o pogodnym wystroju.

Dziecko w łonie matki winno być ukazywane tak, aby budziło zachwyt a tym samym wyzwalało chęć posiadania go.

Pozytywna postawa wobec dziecka w wieku prenatalnym kształtuje się w procesie wychowawczym, ukierunkowanym na formowanie człowieka **dojrzałego, odpowiedzialnego za swoje czyny, zdolnego do ofiarnej miłości, akceptującego czystość jako interesujący styl życia.**

